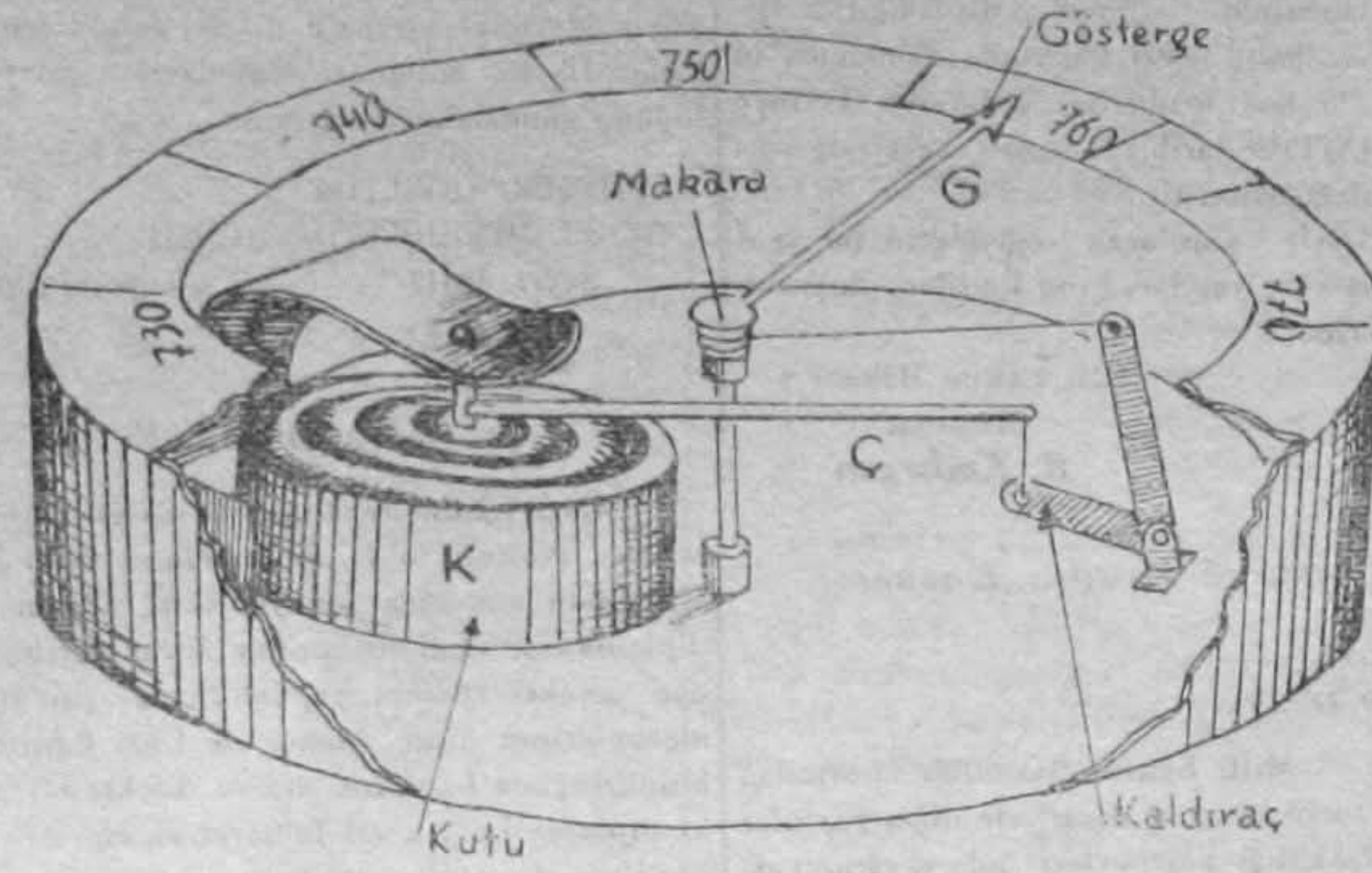


geye takılı bir makaraya dolanmıştır. Kaldıraç hareketi ile ip makarayı ve göstergeyi döndürür. Görürüz ki bütün bu düzen, barometrenin kutusunun üst yüzünün havanın basıncının etkisi ile uğradığı çukurlaşmaları göstergeye iletmek içindir. Böylece



basıncı değişikliğe göstergeyi yeni yer değiştirir. A'eti ayarlamak için, aynı zamanda kullanılan sıvı bir barometrenin gösterdiği basınçları metalden barometrenin göstergesinin durduğu noktalara işaret ederiz. A'et bu şekilde ayarlandıktan sonra kullanılır.

Milli Eğitim Bakanlığı Yayınları satış işleri hakkındaki yönetmeliğin 5. maddesi hükümlerine uyularak 1940 senesinden 1948 yılı sonuna kadar satışı arz edilmiş bulunan klasik eserlerin 25.XII.1949 gününden itibaren Milli Eğitim Bakanlığı Yayınlarında %20 iskonto ile perakende surette satışına başlanmıştır.

#### GEÇMİŞ YILLARDA BURSA KARACABEY İLÇESİNDE ALACAĞI OLAN ÖĞRETMENLERE

Geçmiş yıllarda Bursa İli Karacabey ilçesi okullarında çalışmış olup maaş farkı ve idari ücretlerinden alacaklı bulunan öğretmenlerin adları ve alacakları miktar aşağıya çıkarılmıştır.

Alacaklı öğretmenlerin bir mutemet dilekçesi ile Karacabey Milli Eğitim Memurluğuna başvurmaları ilân olunur.

Adı soyadı:	Görev yeri	Alacağı Miktar L. K.
İbrahim Akın,	Merkez Öğretmeni	112 16
Necibe Dincer,	Merkez öğretmeni	84 13
Lütfiye Ertan,	Merkez öğretmeni	112 16
Mustafa Tengiz,	Söğüt-Çamlıca köyü	32 50
Muharrrem Celal,	Karakoca-Çardı	20 00
Emdullah	"	20 00
Recep Ferdi,	Çesoğir	20 00
Ruknettin Yeğen,	Hara	20 00
Ömer Lütfi,	Yeni-karasazac	20 00
Bedia Güven	"	20 00

Memur Müdürlüğü Sultanahmet İstanbul adresine yazı ile müracaat etmeleri lazımdır.

Taksitle ve % 20 tanzimle kitap alacakların Devlet Kitapları Mütedavil Sermayesi Müdürlüğüne vermek mecburiyetinde olduğu senet örneği için ve bu hususta bilgi edilmek üzere Bakanlık Yayın Müdürlüğüne veya yukarıda adresi açıklanan Devlet Kitapları Mütedavil Sermayesi Müdürlüğüne müracaat etmeleri gereklidir.

Mevcutta bulunan klasiklerle diğer Bakanlık yayınlarının tam bir listesi Devlet Kitapları Mütedavil Sermayesi Müdürlüğü ile bu müdürlüğe bağlı yayınlarından temin olunabilir.

#### İLANLAR

Milli Eğitim Bakanlığı Yayınları satış işleri hakkındaki yönetmeliğin 28. maddesi hükümlerine uyularak 1.1.1950 tarihinden itibaren okulların kitapları dışında kalan bütün Bakanlık Yayınlarından memurlara %20 iskonto'u ve 250 liraya kadar en çok bir yıl müddetle ve 12 taksitle parası alınmak kaydıyla kitap verilmesine başlanmıştır.

Bu şekilde Bakanlık Yayınlarını almak isteyen memurların ve ücretli memurların almak istedikleri kitapların isimlerini gösterir bir liste ile Bakanlık Yayın Müdürlüğüne veya - Devlet Kitapları Mütedavil Ser-

BU DERGİDEKİ KANUNLAR, KARARLAR VE TAMİMLERLE DİĞER YAZILAR TARAFIMIZDAN OKUNMUŞTUR

1	12	23	34	45
2	13	24	35	46
3	14	25	36	47
4	15	26	37	48
5	16	27	38	49
6	17	28	39	50
7	18	29	40	51
8	19	30	41	52
9	20	31	42	53
10	21	32	43	54
11	22	33	44	55

# T. C. MİLLİ EĞİTİM BAKANLIĞI TEBLİĞLER DERGİSİ

VİLLİK ABONESİ 40 KURUŞTUR.  
ABONE TUTARI MALSANDIKLARINDAN BİRİNE YATIRILMALI VE ALINACAK MAKBUZ MİLLİ EĞİTİM BAKANLIĞI NEŞRİYAT MÜDÜRLÜĞÜNE GÖNDERİLMELİDİR.

16 OCAK 1950

Sayı: 513

Cilt: 12

#### YÖNETMELİKLER:

##### Talim ve Terbiye Kurulu Kararı

Karar sayısı: 52  
Karar tarihi: 6/VII/1949  
Yapı kalfası okulları ders dağıtma cetveliyle programının kabulü h.

22 Temmuz 1947 tarih ve 277 sayılı kararla açıklanan "Yapı Kalfası" okulları ders dağıtma cetveliyle programının bağlı örneklerle göre kabulleri hususunun Yüksek Bakanlık Makamının onamlarına sunulması kararlaştırıldı.

K. Y.

Uygundur  
6/VII/1949  
Milli Eğitim Bakanı  
Mesleki ve Teknik  
Öğretim Müsteşarı  
R. Uzel

#### YAPI KALFASI OKULU DERS DAĞITMA CETVELİ

1 — Türkçe	2
2 — Son asır tarihi ve Türk devrim tarihi ve Türkiye Cumhuriyeti rejimi	2
3 — Türkiye Coğrafyası	2
4 — Belediyecilik	2
5 — Milli Savunma dersi	3
6 — Yapıcılık bilgisi ve uygulanması	7
7 — Bina bilgisi ve uygulanması	4
8 — Teknik resim	4
9 — Şehircilik bilgisi ve uygulanması	4
10 — Topoğrafya bilgisi ve uygulanması	4
11 — Yol ve köprü	2
12 — Yapı maliyeti ve işletmesi	4
13 — Tesisat	2
<b>Toplam</b>	<b>44</b>

NOT: Yukarıda yazılı dersler 28 hafta sürer.

#### TÜRKÇE

(Haftada 2 Saat)

(Ana dili çalışmalarının okuma, yazıyla ifade, dilbilgisi ve imlâ gibi bölümlerinin beraberce yürütülmesi ve derslerin ilk ve orta okul programlarındaki Türkçe öğretimi ilkelerine uyularak geliştirilmesi uygun olacaktır.)

Okuma derslerinde tanzimattan bu yana yazılmış olan eserlerden seçilecek parçalar üzerinde şu bilgiler verilmiştir:

1 — 1908 den sonra edebiyatımız: Mil'iyet fikrinin hayatımızda kökleşmesi, edebiyatta bu fikrin verimleri (konular ve dilde), bu devrin belli başlı muharriir ve şairler:

(Metin seçme işi öğretmenlere bırakılmıştır.)  
2 — Cumhuriyet devrinde dil hareketleri, yazı devrimi.

Yazma derslerinde, yapı enstitülerinde verilen konulara ilâve olarak (Mem'leketin türlü alanlarındaki yapıtlılık ve imar faaliyetleri hakkında görüş ve düşünceler konulu vazifeler de yazdırılır).

#### T A R İ H

(Haftada 2 saat)

##### A — Yakın Zamanlar Tarihi.

1 — On sekizinci yüzyılda Türkiye'de ıslâhat hareketleri. Selim III ve "Nizam-ı Cedid"

2 — On sekizinci yüzyılda Avrupa ve Amerika.

Yeni Avrupayı hazırlayan etmenler: Fransa ihtilâli, sanayi devrimi, milliyetçilik cereyanları. Bu olayların Avrupa'da ve Osmanlı ülkesinde etkileri, İngiltere Amerika harbi, Birleşik Devletlerin rejimi.

3 — On dokuzuncu yüzyılda Osmanlı İmparatorluğu: Selim III. ve Mahmut II. devirlerinin siyasal olayları. İç isyanlar (Sırbistan ve Yunanistan devletlerinin kurulması) ve milliyetçilik cereyanları. Mısır meselesi, Avrupa devletlerinin müdahaleleri, Londra antlaşması.

4 — Mahmut II. ıslâhatı. On dokuzuncu yüzyıl başlarında Osmanlı Türk kültür ve medeniyeti.

5 — On dokuzuncu yüzyılda Avrupa, Amerika ve Uzak Doğu.

Napolyon devri, Viyana Kongresi ve restorasyon, Avrupa'da 1848 ihtilâlleri. İtalyan ve Alman birliklerinin meydana gelmesi.

6 — Türkiye'de Tanzimat: Avrupa Sömürgeciliği. Amerika ve Uzak Doğu.

Tanzimat ilânı ve uygulanması. Bu devrin önemli siyasal olayları.

Boğazlar meselesi, Kırım savaşı, Paris antlaşması. Osmanlı Rus savaşları, Ayastafos ve Berlin antlaşmaları.

Bulgaristanın kuruluşu. Tanzimat devrinde iç durum, istikrazlar. Yeni Müesseseler, Meşrutiyet cereyanları, Yeni Osmanlılar, İlk meşrutiyetin ilânı.

6 — İstibdat devri.  
7 — Meşrutiyet devri.  
İkinci meşrutiyetin ilânı.

Türkçülük cereyanları ve bu devrin politikası. İtalya ve Balkan savaşları. Osmanlı İmparatorluğunun 1914 Genel Savaşında rolü. Çanakkale savunması. Anafartalar ve Mustafa Kemal. Mondros Mütarekesi ve sevr antlaşmasıyla Osmanlı İmparatorluğunun tasfiyesi.

B. Türkiye Cumhuriyeti ve Türk devrimi tarihi:  
1 — 1914 genel savaşının sonunda ve Osmanlı İmparatorluğunun parçalanması kararı karşısında:

a) Padişah Hükümetinin,

b) Hıristiyan tebaasının,

c) Türklerin görüşleri ve yaptıkları işler.

2 — Mustafa Kemal'in başa geçmesi, siyasi ve askeri geçmişi, Milli Mücadeleyi teşkilatlandırması.

3 — Erzurum ve Sivas kongreleri, Misaki Milli, İstanbul'un işgali.

4 — Ankara'da Türkiye Büyük Millet Meclisi Hükümetinin kurulması ve İstiklâl Savaşı. Bu devrin başlıca o'ayları. Birinci ve İkinci İnönü Savaşları, İsmet İnönü, Sakarya Zaferi, Gazi Mustafa Kemal, Büyük Taarruz ve Zafer. Mudanya mütarekesi, Saltanatın kaldırılması.

5 — Lozan Barış antlaşması ve İsmet İnönü, Ankara'nın Devlet Merkezi olması.

6 — Cumhuriyetin ilânı ve halifeliğin kaldırılması.

7 — Siyasal, Sosyal, kültürel ve ekonomik alanlarda yapılan devrimler ve sonuçları.

8 — Ebedî Şef Atatürk'ün ölümü ve bu olay önünde Türk Ulusu ve dünya.

9 — İsmet İnönü'nün Cumhurbaşkanı seçilmesi, Türk Ulusunun devrim yolunda ilerlemesi.

#### TÜRKİYE COĞRAFYASI

(Haftada 2 saat)

1 — Türkiye'ye genel bakış:

a) Türkiye'nin konumu, sınırları, yüzölçümü, nüfusu, bu bakımdan komşu devletlerle karşılaştırılması.

b) Türkiye'nin yüzey şekillerine genel bakış, Türkiye'nin denizleri ve kıyıları.

c) Türkiye'nin iklimi, nehirleri, gölleri, bitki ve hayvan toplulukları (Bifey ve Direy)

2 — Türkiye'nin coğrafi bölgeleri:

a) İç Anadolu bölgesi,

b) Marmara bölgesi,

c) Karadeniz bölgesi,

d) Ege bölgesi,

e) Akdeniz bölgesi,

f) Doğu Anadolu bölgesi,

g) Güney doğu Anadolu bölgesi.

(Her bölgenin doğal coğrafyası kısaca gözden geçirildikten sonra beşeri ve ekonomik coğrafyası



daha geniş bir ölçekte öğretilecek, her bölgedeki şehirler hakkında yeter bilgi verilecektir.)

3 — Türkiye'nin beşeri ve ekonomik hayatı: Türkiye'de nüfuslanma, nüfusun meslek itibarıyla ayrışması, köy ve şehirlerde meskenler, yapı özellikleri ve bunların coğrafya şartları ile olan ilgileri, köy ve şehir nüfusu.

4 — Türkiye'de ziraat, hayvan besleme, ormanlar, madenler, endüstri hayatı, ticaret yolları, taşıtlar, limanlar ve tiraret merkezleri, iç ve dış ticaret, Türkiye'nin dünya ekonomisindeki yeri.

5 — Türkiye'de bulunan ve yapılan yapı malzemesinin bulunduğu başlıca merkezler ve bunların özellikleri.

#### BELEDİYECİLİK

(Haftada 4 saat)

#### BİRİNCİ BÖLÜM:

##### Yapı işleri:

1) Belediye kalfa'arı belediye sınırları içinde inşa edilecek her türlü yapıların planlarını yapı ve yollar kanununun hükümlerine göre inceleyerek bu kanun hükümlerine uygun olup olmadığını tayin ederek, inşaat ruhsatnamesi verilmesi uygun görülen yapılardan alınması icabeden belediye resimlerini özel kanununa göre hesap ve tahakkuk ettirerek kanun hükümlerine göre verilecek inşaat ruhsatnamesini düzenlemek.

2) Yapılacak onarım işleri için verilmesi icabeden ruhsatname'ler için gerekli incelemeleri yaparak yapı ve yol ar kanunu hükümlerine göre verilmesi icabeden adı veya esaslı onarım ruhsatnamesini düzenlemek.

3) Yapı ve yolları kanunu hükümlerine göre planları tasdik edilerek inşaat ruhsat verilen yapıların inşaatını devamlı surette kontrol ederek yapıların tasdikli planlarına ve teknik esaslara uygun olarak yapılp yapılmadığını tayin etmek ve ruhsatname hükümleriyle inşaat tekniğine uygun görülmiyen yapıların inşaatını durdurarak yapılması gereken düzeltmeleri yaptırmak ve icabı halinde yapı ve yollar kanunu hükümlerine dayanarak uygunsuz olarak yapılan yapıların yıkıtılmasını sağlamak...

4) İnşaatı tamamlanan yapıların son muayenesini yaparak iskan için verilecek izin hakkında rapor düzenlemek.

#### İKİNCİ BÖLÜM:

##### Şehircilik ve yol işleri:

5) İmar planı mevcut olan kasabalarda yapılacak her türlü açma, yaya kaldırım inşaatı, ağaç dikme işleri, parkların düzenlenmesi işlerinde plan ve ayrıntılarına uygun olarak uygulama yapmak.

6) Aplikasyonun harita mühendisi veya Yüksek Mühendis veya Fen memuru tarafından yapılmış yolların toprak tesviyesi işlerini ve kaldırımlanmasını sağlamak ve bunlara ilgili keşifleri düzenlemek.

7) Mevcut yolların iyi bir şekilde korunması için gereken daimi onarım nezaret etmek ve Belediye Başkanına her hafta bu hususta bir rapor sunmak.

#### ÜÇÜNCÜ BÖLÜM:

##### Su ve kanalizasyon işleri:

8) Kasabada mevcut içme suyu tesislerinin (çeşme'ler, kuyular v.s....) iyi bir halde korunması için gereken bakım işlerini düzenlemek.

9) Mevcut tesislerde yapılması gereken basit onarımın yapılmasını sağlamak ve bunlar için keşifler düzenlemek.

10) Kasabanın mevcut lâğımının daimi bakım işiyle meşgul olmak ve bunların onarımını sağlamak.

11) Mevcut kanalizasyona (lâğımlara) bağlanmasi gerekli görülen yapı kanalizasyonun bağlan-

malarının iyi bir şekilde yapılmasına nezaret etmek ve gereken öğüt'eri vermek.

#### DÖRDÜNCÜ BÖLÜM:

##### Müteferrik belediye hizmetleri:

12) Tente, sipir, tabelâ ve şerefiye resmi gibi Belediye resimlerinin tahakkuku için gereken ölçüleri olarak cetveller hazırlamak.

13) Belediyeye mahsus yapılarla hâl ve pazar yerleri gibi umumi binaların daimi onarımına nezaret etmek ve keşifler hazırlamak.

14) Belediye tarafından yeniden yapılacak yapılara, yollara, ağaçlandırma işlerine, park'ara, ufak su tesislerine ve Belediye yapılacak türlü inşaatla mahsus keşifleri düzenlemek ve yapılmasına nezaret etmek.

15) Kasabada serbest yüksek mühendis, yüksek mimar, mühendis veya mimar bulunduğu takdirde hazırlanacak plan ve keşifleri bunlara tasdik ettirdikten sonra tatbik edilmesini gerekir.

16) 3611 sayılı kanun gereğince Bayındırlık Bakanlığına tasdik ettirilmesi gereken bülumun inşaatın plan ve keşiflerini bu kanun mucibince tasdik ettirilerek tatbik edilmesi gerekeceğinden Belediye kalfalarının bu noktayı daima gözönünde bulundurması lâzımdır.

#### YAPICILIK BİLGİSİ VE UYGULANMASI

(Haftada 7 saat)

##### I — Statik: Haftada 4 saat

##### II — Genel Yapı Bilgisi: Haftada 3 saat

##### Statik:

1 — Statik dayanım ve esnekliğe ait temel bilgiler.

a) Kuvvetler, yükler, ağırlıklar,  
b) Gerilme, dayanım, emniyet katsayısı,  
c) Biçim değiştirme ve kanunları,  
2 — Basıma ve çekilme dayanımları,  
3 — Kesilme ve kayma dayanımları,  
4 — Aynı düzlemdeki kuvvetlerin bileşimi, ayrışımı ve dengesi.

5 — Ağırlık merkezinin belirlenmesi (Genel bilgiler, çizgi, yüzey ve hacimlerin ağırlık merkezlerinin belirlenmesi ve uygulandığı yerler).

6 — Devrilme ve kaymaya karşı emniyet.

7 — Eğilme dayanımı:

a) Genel bilgiler ve eğilme için dayanım denklemi.

b) Atalet ve dayanım momentleri,

c) Eğilmeye karşı emniyet,

d) Uygulama,

8 — Kirişler hakkında genel bilgi (Şekil'ler, oturma tarzları, kiriş ve yük neveleri, dış kuvvetlerin etkileri, iç kuvvetler).

9 — İki mesnetli basit kiriş (çeşitli yükleniş şekillerinin etkileri).

10 — Bir ucu serbest kiriş.

11 — İki ucu sarkık mesnetli kiriş.

12 — Bağlantı araçlarının hesabı (bulon ve çivi bağlantıları, kamalı bağlantılar).

13 — Basit ve bileşik kirişlerin burulması.

14 — Eğilme biçim değişmesi.

15 — İki başlı ankastre kirişler.

16 — Mütemadi kirişler.

17 — Mafsallı (oynak) kirişler.

18 — Eğri ve kırık kirişler.

19 — Sol eğilme.

20 — Çatıların hesabı (yükler, mertek ve aşkların hesabı, kafes kirişleri).

21 — Bileşik dayanım (basınç ve eğilme).

22 — Merkez dışı kuvvetler.

23 — Basit istinat duvarlarında toprak basıncı.

24 — Bina inşaatında kemer, tonoz ve mesnet-

#### GENEL YAPI BİLGİSİ:

##### I — Temel tekniği:

a) Zemin cinsleri,

b) Zeminin yoklanması

c) Zemin taşıma gücünün tayini,

d) Emniyet gerilmeleri,

e) Temel sistem'eri,

f) Temelin araziye tatbiki ve hafriyat yapılması,

2 — Kâgir yapıım:

a) Harçlar (Killi veya çamur harç, kireç, çimento harcı),

b) Tuğla inşaat (Yapı enstitülerinde görülen derslere tamamlayıcı bilgi),

c) Taş inşaat (Tuğla inşaat gibi),

3 — Ahşap yapı:

a) Ahşap hakkında genel bilgiler,

b) Tavanlar ve döşemeler,

c) Ahşap iskelet inşaatı,

d) Çatılar,

e) Doğrama işleri.

4 — Beton ve Betonarme inşaatı:

A) Beton:

a) Betonun ilkel maddeleri,

b) Malzeme oranları,

c) Betonun imâlî,

d) Soğukta beton,

e) Ka'pler,

f) Beton ve beton dememeleri,

B) Betonarme:

a) Demirlerin özelliği,

b) Demirlerin kesilip bükülmesi ve yerine konulması, denemeleri,

c) Çeşitli konstrüksiyonlardan örnekler.

#### BİNA BİLGİSİ

(Haftada 4 saat)

1 — Proje hakkında genel bilgi.

2 — Bina elemanları.

3 — Evler (Tek, sıra, kira v. s.)

4 — Okullar.

5 — Otel ve hanlar.

6 — Büro, mağaza ve dükkânlar.

7 — Ziraat yapıları (Ahırlar v.s.)

#### TEKNİK RESİM

(Haftada 4 saat)

##### I — TEMEL:

Temel'de toprak açırma şekilleri, temelde kâgir ve betonarme, bağımsız temellerin gösterilişleri.

##### II — BEDEN:

Doğal taş, kârgir, ahşap ve dolgu olduğuna göre önemli yerlerinden yatay ve düşey kesitlerin gösterilişleri

##### III — ÇATI:

Oturma ve basit asma çatıların saçakları ile çizimi ve ölçülendirilmesi, önemli bağlantılarının yatay, düşey ve perspektif görünüşleri.

##### IV — Doğrama ve iç süslere:

Kapt, pencere, döşeme, tavan, ahşap merdiven, lambri ve kornişlerin konstrüktif çizimi.

##### ŞEHİRCİLİK BİLGİSİ VE UYGULANMASI

(Haftada 4 saat)

##### Şehircilik ve Uygulanması:

1 — Şehircilik hakkında genel bilgi.

2 — Şehircilik tarihi:

a) Tarihten evvelki devirler, İlk zaman, Orta zaman, ve Rönesans;

b) Yakın zamanlar ve bugünkü şehircilik.

3 — Şehirlerde bölgeler.

4 — Şimdiki şehirlerin yapısı ve bu yapıya giren esas öğeler.

5 — Şehir plânının düzenlenmesinde şehircinin yapacağı işler.

a) Bilgi ve görüş,  
b) Bilgi ve görüşü toplayarak şehircinin şehir plânını hazırlaması.

6 — Şehir büyüklüğüne göre üzerinde etüt edilecek harta ölçüleri.

7 — Coğrafi, jeolojik, ekonomik, siyasi tarihî, sosyal faktörlerin şehir yapısı üzerine etkisi.

8 — Bölgelere ayırmak ve bölgeler hakkında bilgi:

a) Türlü bölgelerde yapıım sistemleri (kapalı, yarı açık, açık sistemler),

b) Türlü sistemlerde nüfus yoğunluğu,

c) Türlü bölgelerde oda boyutları, parsel bölümleri.

9 — Şehirlerde sirkülasyon meselesi:

a) Yaya kaldırımlar yaya yolları, caddeler ana caddeler,

b) Şehir dışı yolları, gezinti yolları, oto yolları, istasyonlar;

c) Meydanlar, sirkülasyon bakımından bunların düzenlenmesi.

10 — Şehirlerde serbest bölgeler: Oyun ve spor yerleri, yeşil alanlar, parklar, ormanlar.

11 — Şehirlerin büyümesine, yenileştirilmesine ve yeniden yapılmaya göre türlü örnekler gösterilmesi. Küçük ev'ler mahallesi örnekleri gösterilmesi ve yapılması.

#### TOPOĞRAFYA BİLGİSİ VE UYGULANMASI

(Haftada 4 saat)

1 — a) Topoğrafyanın tanıtımı, konusu, diğer ilim ve fenlerle ilgisi ve "Geodesie"nin özelliği hakkında kısa bilgi.

b) Topoğrafik ve kadastral haritalar hakkında genel bilgi ve harita'ların çeşitleri.

2 — a) Arazi ölçü işlerine giriş.

b) "Planimetrie" ve altimetrie hakkında bilgi.

c) Ölçü işlerinde kullanılan küçük aletler: aynalı gönye, prizma, mimari gönye, lâta, çelik çerit, jalon, mira, çekül fiş... hakkında bilgiler.

3 — a) Ölçü işlerinde kullanılan büyük aletler, gonyometrelerin türleri ve açıklanması.

b) Mercekler hakkında kısa bilgi.

4 — a) Dürbünlü aletlerin parçaları hakkında bilgi.

b) Verniyeler ve açıklanması.

c) Aletlerin gösterilmesi ve açt okuma uygulanması.

5 — a) Ölçekler ve açıklanması.

b) Hata hakkında genel bilgi. Kaba, sistematik ve tesadüfi hataların kısaca açıklanması, vasatı ve izafi hataların tatbiki olarak tayini.

6 — a) Uzunluk ölçüleri yöntemleri,

b) Ja'lonluk ve uygulanması.

c) Pusu'aların tanıtımı ve kullanılmaları hakkında bilgi.

7 — a) Küçük aletlerin kullanılması hakkında bilgi.

b) Küçük yer parçalarının ölçülmesi yöntemleri.

8 — a) Küçük yer parçalarının ölçülmesi ve uygulanması.

b) Küçük yer parçalarının çizilmesi ve alanlarının hesaplanması yöntemleri.

9 — a) Büyük yerlerinin ölçülmesi yöntemleri.

b) Triyngulasyon hakkında kısa bilgi ve basit olarak hesaplanması.

c) Semt açısı, mknatus ve hakiki semt açıları hakkında kısa bilgi.

d) Baz mesahat hakkında genel bilgi.

10 — a) Poligon hakkında kısa bilgi.

b) Açık veya kapalı poligonların hesaplanması.

c) Kapanma hata'arı hakkında kısa bilgi.

11, 12 — Nirengi ve poligon ölçü uygulanması ve hesaplanması.

13 — Prizma ayrıntılarının alımı uygulanması ve çizimi.

14 — Çeşitli durumdaki yerlerin ölçü mesinde uygulanacak ölçü sistemleri (arazi üzerinde)

15 — a) Yükseklik ölçüleri hakkında bilgi.

b) Geometrik ve trigonometrik sistemlerin farkları,

c) Nivelman aletleri hakkında bilgi.

16 — Nivelman uygulaması.

17 — a) Takometreler ve çeşitleri hakkında genel bilgi.

b) Stadya hakkında bilgi.

c) Takometrelerle uygulama.

18, 19 — Takometrik ölçü uygulaması ve kot hesabı.

20 — a) Tesviye eğri'eri hakkında genel bilgi.

b) Tesviye eğri'lerinin çizilmesi.

21, 22 — 11 inci haftada yapılan nirengi ve poligon uygulamalarında ölçü'ün arazi'nde nivelman ve tekaometrik ölçüler yapılarak hesaplanacak ve bu arazi tesviye eğri'leriyle çizilecektir.

23 — Yol güzergâhlarının takeometrik olarak ölçülmesi tatbikatı ve çizilmesi.

24 — a) Haritaların yönlenmesi,

b) Grafik çizim yöntemleri,

c) Koodone hesaplarına göre harita çizilmesi.

25 — a) Haritaların büyük ölçekten küçük ölçeğe çevrilmesi,

b) Pantograflar ve kullanılması,

c) Planimetreler hakkında kısa bilgi.

26, 27 ve 28 — a) Kestirme usulleri hakkında kısa bilgi.

b) Önden ve arkadan kesirme hesapları (kısa ca). Uygulama.

c) Düzüm noktalarının hesabı.

#### YOL VE KÖPRÜ

(Haftada 2 saat)

Yol bilgisi:

I. Yol yapma gereci:

A. Doğal taşlar.

Çeşitli taş türleri, taşların ocaklardan çıkarılmasında esaslar, taşlarda aranan özellikler.

B. Yapma taşlar.

Çeşitli çürüflardan yapılan taşlar. Klinker.

C. Taşlaşan b'lantı gereçleri.

Yol işlerinde kullanılan harç gereçleri ve çimento hakkında genel bilgi.

D. Plastik kalan ve yapışan bağlantı gereçleri.

a) Asfalt-bitüm: Elde edilişi, tür'eri, özelliği hakkında bilgi, deney'er,

b) Katran: Türleri ve bunların elde edilişleri, özelliği, deneyler, katran-bitüm emü'zyonları,

c) Asfalt ve katran emü'zyonları,

Esaslar, e'de ediliş ve özellikleri, kullanış.

II. Yol yapımı:

A. Yol yapımında genel esaslar.

B. Teknik hazırlıklar.

a) Genel plân, ilkel güzergâhın geçirilmesinde esaslar, hazırlayıcı araştırmalar.

b) Ayrıntılı yol projesinin yapılması,

Poligon geçirilmesi, röper nivelmanı, enine ve boyuna kesitler, inşaat projesinin hazırlanması, bakım hesapları, ihaleye esas olacak yol projesinde bulunması gereken bilgiler.

c) Yol güzergâhının araziye uygulanması

Eğrilerin çakılması için esaslar, dikey yuvarlatma, s'nai imat'at aks'erinin verilmesi.

C. Yol alt yapısı:

Toprak işleri, hafir ve im'ânın yapılması, hendekler, çeşitli zemin cinsleri ve özellik'eri, patlayıcı gereç hakkında bilgi, el ve mak'na işleri, toprak nakliyatı, s'nai imat'at.

D. Yol üst yapısı:

a) Yolun geometrik özellikleri, yol profilleri,

dever, meyil değiştirmeleri, gabariler.

b) Tasviye kısmı.

B'okaj, beton temel, diğer temel tarzları.

c) Yol örtüsü

1 — Genel bilgiler,

2 — İdrolik bağlantı gereçleri ile yapılan (barajlı) yol örtüleri.



ait ölçü sistemlerini göstermek. İlk ve katı kesiflerin nasıl yapıldıklarını anlatmak.

## II — Analiz:

Birinci maddeye göre hazırlanan metrajların analizlerini yapmak ve birim fiyatlarını bulmak. Analizle birim fiyat cetvellerinin birbirleriyle olan bağlantılarını açıklamak. Kesif özeti yapmak.

## III — Genel bilgi:

Çeşitli şartname'ler, atışman'lar, puantajlar ve genel olarak yapının sevk ve idaresi.

TESİSAT  
(Haftada 2 saat)

I — Elektrik bilgisi: (Bir kasaat döneminde okutulur)

- 1 — Elektrik hakkında genel ve kısa bilgi:
- a) Elektrik enerjisinin önemi,
- b) Elektrik enerjisi kaynakları,
- c) Elektrik enerjisinin iletilmesi.

2 — İç elektrik tesislerinin yapılışı ve kullanılan gereçlerin çeşitleri.

3 — Bina elektrik tesisatına ait (ışık ve kuvvet) bir planın okunması; Elektrik tesis projelerinde kullanılan işaretlerin tanıtılması.

4 — Elektrikle çarpımlara karşı korunma, elektrik tesislerinin ehliyetli uzmanlar tarafından yapılması ve denetlenmesinin mecburiyeti.

II — Sağlık, ısıtma ve havalandırma tesisleri bilgisi: (İki kasaat döneminde okutulur)

1 — Sağlık tesislerinin yapıdaki önemi.

2 — Şehirlerde suyun dağıtımı hakkında kısa bilgi.

3 — Şehir suyunun evlere alınması.

4 — Su saatleri.

5 — Ev su tesisatında kullanılan boru cinsleri, bağlantı parçaları, musluklar ve bunların piyasadaki ölçüleri.

6 — Evlerde su borularının döşenmesinde gözönünde tutulacak noktalar.

7 — Lavabo, banyo, bulaşık teknesi ve helâ taşı gibi sağlık tesisleri gereçlerinin yerlerine takılması.

8 — Madde 7 deki sağlık tesisleri gereçlerinin yerleştirilmesinde dikkat edilecek hususlar.

9 Sağlık tesisleri gereçlerinden gelen pis suların toplanması ve atılması.

10 — Ev pis su tesislerinde kullanılan borular ve bunların birbirlerine eklenmesi.

11 — Ev pis su borularının döşenmesinde gözönünde tutulacak noktalar.

12 — Evlerde sıcak su elde etmek için kullanılan araçlar hakkında kısa bilgi.

13 — Havagazının nasıl elde edildiği hakkında kısa bilgi.

14 — Şehirlerde havagazı dağıtımı hakkında kısa bilgi.

15 — Havagazının evlere alınması.

16 — Havagazı saatları ve bunların montajları.

17 — Evlerde yapılacak havagazı tesislerinde kullanılan borular ve bunların birbirine eklenmesi.

18 — Evlerde havagazı borularının döşenmesi.

19 — Havagazının sebep olduğu kazalar ve bu kazaların önlenmesi çareleri.

20 — Evin ısıtılması konusu üzerinde kısa konuşma.

21 — Evlerin ısıtılmasında kullanılan şömine-ler ve soba'lar, bunlara mahsus teçhizat.

22 — Sıcak suyla merkezi ısıtmada kullanılan kazanlar, bunlara mahsus teçhizat.

23 — Sıcak suyla merkezi ısıtma ve türlü tesis geçilleri, fayda ve mahzurları.

24 — Yapıda kazan ve kömür yeri.

25 — Kalorifer kazanlarına mahsus bacalar ve havalandırma kanalları.

26 — Sıcak suyla merkezi ısıtmada kullanılan boru ve radyotörler ve bunların piyasadaki ölçüleri.

27 — Buharla merkezi ısıtma.

28 — Buharla merkezi ısıtmada kullanılan kazanlar ve bunlara mahsus teçhizat.

29 — Buharla merkezi ısıtmadan kullanılan radyotörler.

30 — Buharla merkezi ısıtmanın fayda ve mahzurları.

31 — Havalandırma tesislerinin önemi.

32 — Havalandırma tesislerinin geçilleri.

33 — Havalandırma tesislerinde kullanılan vantilâtör ve filtre gibi araçlar hakkında bilgi.

34 — Mevsimlendirme tesisleri, bu türlü tesislerin önemi ve kullanıldığı yerler.

NOT: Yapılmış sağlık, kalorifer ve havalandırma tesislerinden bazıları; yapılacak gezintilerde öğrencilere gösterilecektir.

## GENELGELER:

LEVAZİM AMİRLİĞİ  
AYN.YAT MUHASİPLİĞİ

5/XII/1949

Sayı: 90. A/1777

2701

Bundan sonra Bakanlığımıza ve UNESCO Kültür Kurumuna gönderilecek telgraf adresleri aşağıda yazıldığı şekilde kısaltılmıştır.

Gerekli adreslerin buna göre yollanması rica ederim.

Millî Eğitim Bakanı y.  
Müsteşar  
B. Kadırgan

H. H.

(Millî Eğitim Bakanlığı)  
yerine  
(MEB. Ankara)

(UNESCO Türkiye Millî Komisyonu)  
yerine  
(UNESCO. Ankara)

BU DERGİDEKİ KANUNLAR, KARARLAR VE TAMİMLERLE DİĞER YAZILAR TARAFIMIZDAN OKUNMUŞTUR

1	12	23	34	45
2	13	24	35	46
3	14	25	36	47
4	15	26	37	48
5	16	27	38	49
6	17	28	39	50
7	18	29	40	51
8	19	30	41	52
9	20	31	42	53
10	21	32	43	54
11	22	33	44	55

ANKARA — MİLLÎ EĞİTİM BASİMEVİ

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI NEŞRİYAT MÜDÜRLÜĞÜNCE HER HAFTA PAZARTESİ GÜNLERİ ÇIKARILIR. İLGİLİ MAKAM VE MÜESSESELERE PARASIZ GÖNDERİLİR.

T. C.  
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI  
TEBLİĞLER DERGİSİ

Cilt: 12

23 OCAK 1950

SAYI: 574

## GENELGELER:

ORTA ÖCRETİM  
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Sayı: 5180/8

2702

1 — 3400 sayılı kanuna göre liseyi bitirdikten sonra Bakanlığımızca yüksek öğrenim kurumlarının birinde öğretmen yetiştirilmek üzere lise ve ortaokullarda yapılan parasız yatılı müsabaka imtihanını kazanan öğrencilerin adları ve verildikleri okullar aşağıda gösterilmiştir.

2 — Bu öğrenciler kabul edildikleri okullara derhal hareket edeceklerdir. 15/Aralık/1949 tarihine kadar verildikleri okullara gitmeyen öğrenciler, haklarından vazgeçmiş sayılacaklardır.

3 — İmtihan kazanan öğrenciler 234 sayılı Tebliğler Dergisinde yayımlanan 1075 sıra sayılı genelgede gösterilmiş olan belgeleri tamam olarak götürmelidirler. Piyasada bulunmaması yüzünden film tedarik edemiyen öğrencilerin radyoskopi raporlarıyla iktifa edilecektir. Yüklenme senetlerini beraberlerinde götürmeyen öğrenciler okula kabul edilmeyeceklerdir.

Buna göre işlem yapılmasını ve işin ilgililere hemen tebliğini rica ederim.

Millî Eğitim Bakanı y.  
Müsteşar  
B. Kadırgan

M. A. E.

İmtihana girdiği okul	Adı ve Soyadı	Baba Adı	Verildiği okul
<b>AFYON VALİLİĞİ</b>			
Afyon Lisesi	Kazanan yok		
Bolvadin Ortaokulu	Kazanan yok		
Dinar Ortaokulu	Kazanan yok		
Sandıklı Ortaokulu	Kazanan yok		
<b>AGRI VALİLİĞİ</b>			
Karaköse Ortaokulu	Tarık Kılıçoğlu	Tahsin	Gaziantep Lisesi
Karaköse Ortaokulu	Orhan Önal	Sıtkı	Gaziantep Lisesi
Karaköse Ortaokulu	Yılmaz Öztürk	servet	Gaziantep Lisesi
Karaköse Ortaokulu	Ayten Özcan	Rağit	Adana Kız Lisesi
Karaköse Ortaokulu	Gönül Çağlar	Mehmet	Adana Kız Lisesi
Karaköse Ortaokulu	Necla Kılısoğlu	Tahsin	Adana Kız Lisesi
Doğubayazıt Ortaokulu	Nuri Dumlu	Mehmet	Gaziantep Lisesi
<b>AMASYA VALİLİĞİ</b>			
Amasya Ortaokulu	Mustafa Demirci	Mehmet	Manisa Lisesi
" "	Sadık Bozkır	Tahir	Manisa Lisesi
" "	Hasan Bütüner	Muharrem	Manisa Lisesi
" "	Sevim Gündem	Bekir	Bursa Kız Lisesi
" "	İsmet Erdoğan	Abbas	Manisa Lisesi
" "	Zeki Ülker	Mehmet	" "
" "	Recep Elverdi	Ahmet	" "
" "	Yılmaz Alten	Osman	" "
" "	Turhan Başarır	Salih	" "
" "	Cemal Çobanlı	Hüseyin	" "
" "	Ahmet Köylü	Hüsamettin	" "
" "	Suat Taşdemir	Mehmet	" "
" "	Nemika Arpacıoğlu	Şerafettin	Bursa Kız Lisesi
" "	Şükrü Işık	Ali	Manisa Lisesi
" "	Erdoğan Mumcu	M. Ata	Manisa Lisesi
<b>ANKARA VALİLİĞİ</b>			
Ankara Atatürk Lisesi	Nail Çelik	Süleyman	Kabatay Lisesi
Ankara Atatürk Lisesi	Pekin Yılmaz	M. Ali	" "
Ankara Atatürk Lisesi	Ertuğrul Ertem	M. Lütfi	" "
Ankara Atatürk Lisesi	A. İlhan Unat	Ahmet	" "
Ankara Atatürk Lisesi	Rifat Taşkın	Mehmet	" "
Ankara Atatürk Lisesi	M. Mesude Tüzün	Ahmet	Kandilli Kız Lisesi
Ankara Atatürk Lisesi	Ayten Metin Karlı	İ. Hakkı	Kandilli Kız Lisesi